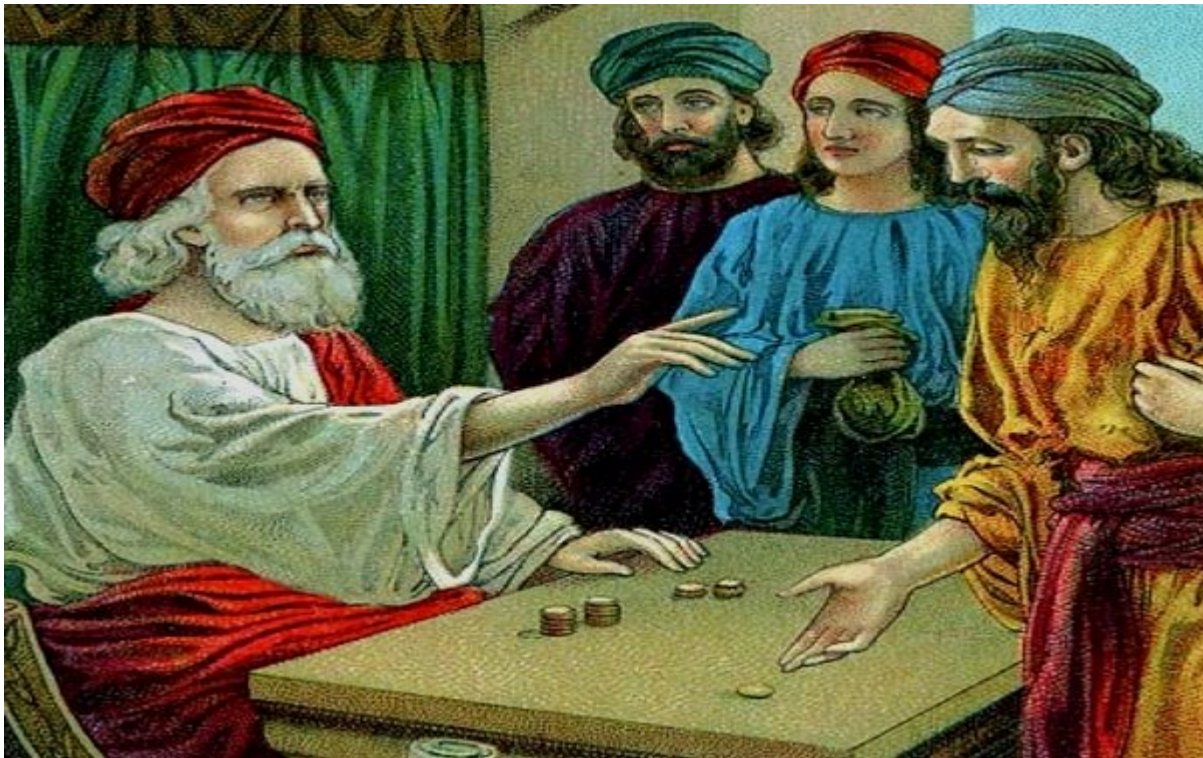

Ας καλλιεργήσουμε το τάλαντο που μας δόθηκε

«Τα

τάλαντα...»

Πρόσεξε δέ ότι παντού δέν απαιτεί άμέσως αυτά πού ένεπιστεύθη. Διότι είς τήν παραβολήν τοῦ άμπελῶνος (Ματθ. 21, 33), άφοῦ τόν παρέδωκεν είς τούς γεωργούς, άπεδήμησε. Καί έδῶ ένεπιστεύθη τά τάλαντα καί άπεδήμησε. Διά νά μάθης μ' αυτό τήν μακροθυμίαν Του. Έγώ δέ νομίζω ότι λέγοντας αυτά ύπαινίσσεται καί τήν Άνάστασιν. Μόνον πού έδῶ δέν αναφέρονται πλέον γεωργοί καί άμπελών, αλλά όλοι είναι έργαται. Διότι δέν αναφέρεται μόνον στους άρχοντας, ούτε στους Ίουδαίους, αλλά σε όλους. Καί εκείνοι μέν πού προσφέρουν όμολογοῦν μέ εύγνωμοσύνη καί τά ιδικά τους, αλλά καί όσα τούς έδωκεν ό δεσπότης. Έτσι ό μέν ένας λέγει: «Κύριε, πέντε τάλαντα μοῦ έδωσες», ό δέ άλλος λέγει «δύο», δεικνύοντες ότι από Έκείνον έλαβαν τό κεφάλαιον τής έργασίας των, καί Τοῦ άναγνωρίζουν μεγάλην χάριν, καί άποδίδουν τό πᾶν είς Αὐτόν.

Τί λέγει λοιπόν ό δεσπότης; **«Εὔγε, δοῦλε καλέ»** (διότι αυτό είναι ίδιον τοῦ άγαθοῦ, τό νά βλέπη είς τόν πλησίον) **«καί πιστέ· είς όλίγα έφάνηκες πιστός, είς πολλά θά σε έγκαταστήσω. Είσελθε είς τήν χαράν τοῦ Κυρίου σου»**, δηλώνων μέ τήν άπάντησιν αὐτήν όλην τήν μακαριότητα. Δέν μιλάει όμως καί ό άλλος έτσι, αλλά πώς; **«Έγνώριζα ότι είσαι σκληρός άνθρωπος καί ότι θερίζεις εκεί όπου δέν έσπειρες καί μαζεύεις εκεί όπου δέν έσκόρπισες. Καί έπειδή έφοβήθηκα, έκρυψα τό τάλαντόν σου. Όρίστε, πάρε πίσω αυτό πού είναι ιδικόν σου»**

. Τί τοῦ ἀπαντᾶ λοιπόν ὁ Δεσπότης; «Ἐπρεπε νά βάλῃς τά χρήματά σου στούς τραπεζίτας», δηλαδή, ἔπρεπε νά ὁμιλήσῃ, νά παραινέσῃ, νά συμβουλεύσῃ. Ἀλλά δέν πείθονται; Αὐτό δέν ἀφορᾷ ἐσένα. Τί θά μπορούσε νά γίνῃ περισσότερο λογικό ἀπό αὐτό;

Οἱ ἄνθρωποι ὅμως δέν κάνουν ἔτσι, ἀλλά καθιστοῦν ὑπεύθυνον τοῦ ἀπαιτουμένου εἰσοδήματος τόν ἴδιον τόν δανειστήν των. Αὐτός ὅμως δέν ἐνεργεῖ ἔτσι, ἀλλά λέγει ὅτι σύ ἔπρεπε νά πληρώσῃς καί νά μοῦ ἐπιστρέψῃς τό ἀπαιτούμενον κέρδος. «Καί ἐγώ θά τά ἔπαιρνα πίσω μέ τόκον»· τόκον ἐννοώντας τήν ἐπίδειξιν τῶν ἔργων. Σύ ἔπρεπε νά κάμῃς τό εὐκολώτερον καί νά ἀφήσῃς τό δυσκολώτερον εἰς ἐμέ. Ἐπειδή λοιπόν δέν ἔκαμεν αὐτό, λέγει: «Πάρτετε τό τάλαντον ἀπό αὐτόν καί δώστε το εἰς ἐκεῖνον πού ἔχει τά δέκα τάλαντα, διότι εἰς ἐκεῖνον πού ἔχει θά δοθοῦν καί ἄλλα καί θά περισσεύσουν. Ὅμως ἀπό ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος δέν ἔχει, θά τοῦ ἀφαιρεθῇ καί αὐτό πού ἔχει».

Τί σημαίνει λοιπόν αὐτό; Ἐκεῖνος πού ἔχει τό χάρισμα τοῦ λόγου καί τῆς διδασκαλίας διά νά ὠφελῇ καί δέν χρησιμοποιεῖ τό χάρισμά του, θά χάσῃ καί τό χάρισμα. Ἐνῶ ἐκεῖνος πού καταβάλλει προσπάθειαν, θά δεχθῇ περισσοτέραν δωρεάν, ὅπως ἐκεῖνος χάνει καί αὐτό πού εἶχε λάβει. Δέν περιορίζεται ὅμως μόνο μέχρις ἐδῶ ἡ ζημιὰ γιά ὅποιον δέν ἐργάζεται, ἀλλά τόν ἀναμένει καί βαριά τιμωρία καί μαζί μέ τήν τιμωρία καί ἡ ἀπόφασις ἡ ὁποία εἶναι γεμάτη μέ βαριά κατηγορία. Διότι λέγει: «Τόν ἄχρηστον δοῦλον ρίξτε τον ἔξω στό σκοτάδι, ὅπου θά ὑπάρχῃ τό κλάμα καί τό τρίξιμο τῶν ὀδόντων».

Εἶδες ὅτι ὄχι μόνο ἐκεῖνος πού ἀρπάζει καί εἶναι πλεονέκτης, οὔτε ἐκεῖνος πού κάμνει κακά, ἀλλά τιμωρεῖται μέ τήν ἐσχάτη τιμωρίαν καί ἐκεῖνος πού δέν κάμνει ἀγαθές πράξεις. Ἄς ἀκούσωμεν λοιπόν τά λόγια αὐτά. Ὅσο εἶναι καιρός ἄς φροντίσουμε γιά τή σωτηρία μας. Ἄς πάρουμε λάδι στίς λαμπάδες.

Ἄς καλλιεργήσουμε τό τάλαντο. Διότι ἐάν ἀμελήσουμε καί ἐάν διερχώμεθα τό χρόνο μας ἐδῶ χωρίς νά ἐργαζώμεθα, δέν θά μᾶς ἐλεήσῃ κανεῖς ἐκεῖ, ἔστω καί ἂν χύσουμε μύρια δάκρυα. Ἐκατηγόρησε τόν ἑαυτόν του καί ἐκεῖνος πού εἶχε βρωμερά ἐνδύματα, ἀλλά δέν ὠφέλησε τίποτε. Ἐπέστρεψε καί ὅ,τι τοῦ ἐνεπιστεύθη καί ἐκεῖνος πού εἶχε λάβει τό ἕνα τάλαντο, καί ὅμως καταδικάστηκε. Παρεκάλεσαν καί οἱ παρθένοι καί ἤρθαν καί χτύπησαν τήν πόρτα, ἀλλά μάταια. Γνωρίζοντας λοιπόν αὐτά, ἄς καταθέσουμε καί χρήματα καί προθυμία καί προστασία καί ὅλα διά τήν ὠφέλειαν τοῦ πλησίον. Διότι τάλαντα ἐδῶ εἶναι ἡ δυνατότητα πού διαθέτει καθένας, εἴτε γιά νά προστατεύσει, εἴτε σέ χρήματα, εἴτε δυνατότητα διδασκαλίας, εἴτε εἰς ὁποιοδήποτε παρόμοιο πρᾶγμα.

Ἄς μή προφασίζετα κανεῖς ὅτι ἕνα μόνο τάλαντο ἔχω καί δέν μπορῶ νά κάμω

τίποτε. Διότι μπορείς και μέ ένα να προκόψης. Δέν είσαι πτωχότερος από εκείνη τήν χήρα (Μάρκ. 12, 42). Δέν είσαι περισσότερο άκαλλιέργητος από τόν Πέτρον και τόν Ίωάννην (Πράξ. 3, 6), οί όποιοι και άπειροι ήσαν και άγράμματοι, άλλ' όμως έπειδή έδειξαν προθυμία και έκαναν τά πάντα διά τό κοινόν συμφέρον, κέρδησαν τούς ουρανούς. Διότι **τίποτε δέν αγαπαῖ ὁ Θεός τόσο, ὅσο τό νά ζοῦμε και νά κάνουμε ὅτι καλό μπορούμε γιά τούς άλλους.**

Γι' αυτό μάς έδωσε ὁ Θεός τή δυνατότητα τοῦ λόγου, και τά χέρια και τά πόδια και τή σωματική δύναμι και τόν νοῦν και τήν φρόνησιν, διά νά τά χρησιμοποιήσουμε ὅλα αυτά και διά τήν ιδικήν μας σωτηρίαν, αλλά και για τήν ὠφέλεια τοῦ πλησίον. Διότι ὁ λόγος δέν είναι χρήσιμος μόνον διά νά ὑμνοῦμε και εὐχαριστοῦμε, άλλ' είναι χρήσιμος και για νά διδάσκουμε και νά συμβουλεύουμε.

Και εάν μέν τόν χρησιμοποιήσουμε για αυτό τό σκοπό, μιμούμεθα τόν Δεσπότη. Εάν όμως ὄχι, τότε μιμούμεθα τόν διάβολον. Διότι και ὁ Πέτρος, ὅταν μέν ὠμολόγησε τόν Χριστό, έμακαρίσθη έπειδή ὠμολόγησε τά λόγια τοῦ Πατρός (Ματθ. 16, 16-18), ἐνῶ ὅταν παρεκάλεσε τόν Κύριον νά ἀποφύγη τήν σταύρωσιν, έπετιμήθη πολύ, διότι έφρόνει εκείνα πού ἀρέσουν στό διάβολο (Ματθ. 16, 22-23). Και ἄν γι' αυτό πού είπε τότε από ἄγνοια ὁ Πέτρος τόση ήταν ἡ κατηγορία, ποία συγγνώμη θά έχουμε εμεῖς, ὅταν ἀμαρτάνωμε πολύ και εκούσια;

Ἄς ὁμιλήσουμε λοιπόν ἔτσι, ὥστε από τήν ὁμιλία μας νά γίνωνται φανερά τά λόγια τοῦ Χριστοῦ. Διότι δέν λέγω τά λόγια τοῦ Χριστοῦ, εάν πῶ μόνο «*σήκω και περπάτησε*» (Πράξ. 3, 6), οὔτε ἄν είπω «*Ταβιθά σήκω*» (Πράξ. 9, 40). Αλλά πολύ περισσότερο, ὅταν ἐνῶ μέ βρίζουν εὐλογῶ. Ἐνῶ μέ ἀπειλοῦν προσεύχομαι ὑπέρ εκείνου πού μέ ἀπειλεῖ (Ματθ. 5, 44).

Ἄλλοτε μέν λοιπόν ἔλεγα ὅτι ἡ γλῶσσα μας είναι χέρι τό ὁποῖο ψαύει τά πόδια τοῦ Θεοῦ. Τώρα όμως μέ πολλήν ἐπίτασιν λέγω, ὅτι ἡ γλῶσσα μας είναι γλῶσσα, πού μιμεῖται τήν γλῶσσα τοῦ Χριστοῦ, ὅταν βέβαια ἐπιδεικνύη τήν πρέπουσα προσοχή, ὅταν λέμε ὅσα Ἐκεῖνος θέλει. Ποία δέ είναι αυτά πού Ἐκεῖνος θέλει νά λέμε; Είναι τά γεμᾶτα ἐπιείκεια και πραότητα λόγια. Ὅπως λοιπόν μιλοῦσε και Ἐκεῖνος, λέγοντας σ' αὐτούς πού Τόν ὕβριζαν: «*Εγώ δέν ἔχω δαιμόνιον*» (Ματθ. 11, 18), και ἄλλοῦ: «*Εάν μίλησα κακῶς ὁμολόγησε τό κακό πού είπα*» (Ἰω. 18, 23). Εάν ἔτσι μιλάς και σύ, ἄν μιλάς ἀποβλέποντας στήν διόρθωσι τοῦ πλησίον, ἔχεις γλῶσσα πού μοιάζει μέ τή γλῶσσα τοῦ Χριστοῦ. Και αυτά τά λέγει ὁ Ἴδιος ὁ Θεός, μέ τό νά λέει: «*αὐτός πού βγάζει ἔντιμο ἀπό ἀνάξιο, είναι σάν στόμα μου*» (Ἱερ. 15, 19).

Ὅταν λοιπόν ἡ γλῶσσα σου είναι ὅπως ἡ γλῶσσα τοῦ Χριστοῦ, και τό στόμα σου γίνη στόμα τοῦ Πατρός, και είσαι ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τότε μέ ποία τιμή θά μπορούσε νά συγκριθῇ αὐτή; Διότι οὔτε εάν τό στόμα σου ήταν φτιαγμένο από

χρυσάφι, ούτε αν ήταν από πολυτίμους λίθους, θα έλαμπε τόσο, όπως λάμπει τώρα, που φωτίζεται από τον κόσμο της επεικειάς. Διότι τί είναι πιο ποθητό από ένα στόμα που δεν ξέρει να βρίζει, αλλά έχει μάθει να εύλογη και να καλομιλάει; Εάν δε δεν ανέχεσαι να εύλογης εκείνον που σε καταράται, τότε σιώπα, και αυτό κάμε το στην αρχή.

Έπειτα βαδίζοντας στην οδό και προσέχοντας, θα φτάσης και σ' εκείνο και θα αποκτήσης στόμα τέτοιο σαν αυτό που αναφέραμε προηγουμένως. Και μή νομίσης πως είναι τολμηρό αυτό που είπα. Διότι **ο Δεσπότης είναι φιλόανθρωπος και αυτό θα σου δοθῆ σαν δῶρο τῆς ἀγαθότητάς Του**. Τολμηρό είναι να ἔχη στόμα που να μοιάζει στο διάβολο, να ἔχη γλῶσσα ὅμοια με τοῦ πονηροῦ δαίμονα, ιδιαίτερα μάλιστα εκείνος ὁ ὁποῖος συμμετέχει σε τόσο μεγάλα μυστήρια και κοινωνεῖ τὴν ἴδια τὴν Σάρκα τοῦ Δεσπότη.

Έχοντας λοιπόν στό νοῦ σου αὐτά, γίνε ὅπως ταιριάζει σε Ἐκεῖνον ὅσο μπορείς. Ὄταν λοιπόν γίνης ὅμοιος με Αὐτόν, δεν θα μπορέση ὁ διάβολος πλέον να σε ἰδῆ κατά πρόσωπον. Διότι διακρίνει στή μορφή σου τὸν χαρακτήρα τὸν βασιλικόν. Γνωρίζει τὰ ὄπλα τοῦ Χριστοῦ, με τὰ ὁποῖα ἠττήθηκε. Καί ποῖα εἶναι αὐτά; Ἡ ἐπιείκεια καί ἡ **πραότης**. Διότι, ὅταν κατά τούς πειρασμούς τὸν ἐξέσχισεν στό ὄρος καί τὸν ἐξέπληξε (Ματθ. 4, 1-11), δεν ἦταν γνωστό, ὅτι ἦταν ὁ Χριστός, ἀλλά τὸν ἔδιωξε με τὰ λόγια μόνον. Τὸν νίκησε με τὴν ἐπιείκεια, τὸν κατετρόπωσε με τὴν πραότητα. Αὐτό κάμε καί σύ. Ὄταν δῆς ἄνθρωπο ὁ ὁποῖος ἔγινε διάβολος καί σε πλησιάζει, ἔτσι νίκησέ τον καί σύ. Σοῦ ἔδωσε ὁ Χριστός τὴν δύναμη να Τοῦ μοιάσης ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπό σένα. Μή φοβηθῆς ἀκούοντας τοῦτο. Φόβος εἶναι να μή γίνης ὅπως ἐκεῖνος.

Μίλησε λοιπόν ὅπως Ἐκεῖνος καί Τοῦ ἔμοιασες σ' αὐτό, στά ἀνθρώπινα βέβαια μέτρα. Γι' αὐτό εἶναι ἀνώτερος ἐκεῖνος που μιλάει ἔτσι, παρά ἐκεῖνος που προφητεύει. Διότι ἡ μὲν προφητεία ὀλόκληρος εἶναι χάρισμα. Ἐνῶ ἐδῶ, τό να μιλάς δηλαδή ὅπως ὁ Χριστός, χρειάζεται καί κόπος δικός σου καί ἰδρώτας. **Δίδαξε τὴν ψυχὴν σου να σοῦ διαπλάσση τό στόμα ἔτσι, που να μοιάζῃ με τό στόμα τοῦ Χριστοῦ**. Γιατί μπορεῖ ἐάν θέλη καί αὐτό να κατορθώση. Γνωρίζει τὸν τρόπο, ἂν δεν εἶναι ράθυμη. Καί πῶς διαπλάσσεται τέτοιο στόμα; Μέ ποῖα χρώματα; Μέ ποῖο ὑλικό; Μέ κανένα ὑλικό βέβαια καί χρῶμα, παρά μόνο με ἀρετὴ καί ἐπιείκεια καί ταπεινοφροσύνη.

Ἄς δοῦμε πῶς **διαπλάσσεται καί τό στόμα τοῦ διαβόλου, γιά να μή φτιάξουμε ποτέ κάτι τέτοιο. Πῶς πλάσσεται λοιπόν; Μέ κατάρεις, μέ ὕβρεις, μέ βασκανίες, μέ ἐπιορκίες**. Διότι ὅταν κάποιος χρησιμοποιῆ τὰ λόγια τοῦ διαβόλου παίρνει καί τὴν γλῶσσαν του. Ποῖαν λοιπόν συγχώρηση θα ἔχουμε, ἢ μᾶλλον ποῖα τιμωρία δεν θα ὑποστοῦμε, ὅταν ἐπιτρέπουμε στή γλῶσσα, με τὴν

ὅποια ἀξιωθήκαμε νά γευθοῦμε τῆς Σαρκός τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, νά χρησιμοποιῆ λόγια τοῦ διαβόλου;

Ἄς μή τῆς ἐπιτρέψουμε λοιπόν, ἀλλά ἄς καταβάλουμε κάθε προσπάθεια νά τήν ἐκπαιδεύσουμε νά μιμῆται τόν Δεσπότην της. Διότι ἄν τήν διδάξωμε αὐτό, μέ πολλή παρρησία θά μᾶς τοποθετήσῃ στό Βῆμα τοῦ Χριστοῦ. Ἐάν κανεῖς δέν γνωρίζῃ νά μιλάῃ ἔτσι, οὔτε ὁ Κριτής θά τόν ἀκούσῃ. Γιατί ὅπως, ὅταν συμβῆ νά εἶναι Ρωμαῖος ὁ δικαστής, δέν θά καταλάβῃ τί λέει ἐκεῖνος πού ἀπολογεῖται καί δέν γνωρίζει νά μιλάει Ρωμαϊκά, ἔτσι καί ὁ Χριστός. Ἄν δέν μιᾶς μέ τό δικό Του τρόπο, δέν θά σέ ἀκούσῃ, οὔτε θά σέ προσέξῃ. Ἄς μάθουμε λοιπόν νά μιᾶμε ἔτσι, ὅπως συνήθισε νά ἀκούῃ ὁ Βασιλιάς ὁ δικός μας. Ἄς προσπαθήσουμε νά μιμούμεθα τήν γλῶσσαν Ἐκείνη.

Καί ἄν βρεθῆς σέ πένθος, πρόσεχε νά μή σοῦ διαστρεβλώσῃ τό στόμα ἢ μεγάλη λύπη, ἀλλά νά μιλήσῃς ὅπως ὁ Χριστός. Διότι ἐπένθησε καί Αὐτός τόν Λάζαρον (Ἰω. 11, 33-35) καί τόν Ἰούδα. Ἄν βρεθῆς σέ φόβο, φρόντισε πάλιν νά μιλήσῃς ὅπως Ἐκεῖνος. Διότι βρέθηκε καί Αὐτός σέ φόβο γιά σένα «κατ' οἰκονομίαν». Εἶπέ καί σύ: **«Ἄς μή γίνῃ ὅμως τό θέλημά μου ἀλλά τό δικό σου»** (Λουκᾶ 22, 42). Καί ὅταν κλαῖς, δάκρυσε ἤρεμα ὅπως Ἐκεῖνος. Καί ὅταν βρεθῆς σέ σκευωρίες καί λύπη, καί αὐτά ἀντιμετώπισέ τα ὅπως ὁ Χριστός. Διότι καί μηχανορραφίες ἀντιμετώπισε καί λυπήθηκε, ἀλλά εἶπε: *«Ἡ ψυχή μου εἶναι λυπημένη μέχρι θανάτου»* (Ματθ. 26, 38). Καί σοῦ χάρισε ὅλα τά ὑποδείγματα, διά νά τηρῆς αὐτά «ὡς μέτρον» καί νά μή καταστρατηγῆς τούς κανόνες, πού σοῦ ἔχουν δοθῆ.

Ἔτσι θά μπορέσῃς νά ἔχῃς στόμα, ὅμοιο μέ τό στόμα Ἐκείνου. Ἔτσι, ἐνῶ θά βαδίζῃς ἐπάνω στή γῆ, θά ἐπιδεικνύῃς σέ μᾶς γλῶσσα ὅμοια μέ τήν γλῶσσαν Ἐκείνου πού βρίσκεται στόν οὐρανό, διατηρώντας τό μέτρο στή λύπη, στήν ὀργή, στό πένθος, στήν ἀγωνία. Πόσοι ἀπό σᾶς εἶναι ἐκεῖνοι πού ἐπιθυμοῦν νά ἰδοῦν τήν μορφήν Του; Νά λοιπόν, ὅτι εἶναι δυνατόν ὄχι μόνον νά Τόν δοῦμε, ἀλλά καί νά γίνουμε ὅμοιοι μέ Αὐτόν, ἄν προσπαθήσουμε.

Ἄς μὴν ἀναβάλλουμε λοιπόν. Διότι δέν ἀγαπᾶ τόσον τό στόμα τῶν προφητῶν, ὅσον ἐκεῖνο τῶν ἐπεικῶν καί πράων ἀνθρώπων. «Πολλοί», λέγει, «θά μοῦ ποῦν: Δέν προφητεύσαμε στό ὄνομά Σου; Καί ἐγώ θά τοὺς εἰπῶ: Δέν σᾶς γνωρίζω» (Ματθ. 7, 22). Τό δέ στόμα τοῦ Μωυσέως, ἐπειδή ἦταν πολύ ἐπεικῆς καί πράος (διότι «ὁ Μωυσῆς», λέγει, «ἦταν ἄνθρωπος πράος περισσότερο ἀπό ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς γῆς» Ἀριθμ. 12, 3), τόσο πολύ τό ἀγαποῦσε, ὥστε νά πεῖ: «ὠμιλοῦσε ἀπό πολύ κοντά, στόμα μέ στόμα, ὅπως μιλάει ἕνας φίλος μέ τόν φίλο του» (Ἐξ. 33, 11 καί Ἀριθμ. 12, 8). Δέν θά δίνεις ἐντολές στοὺς δαίμονες τώρα, ἀλλά θά διατάσσης τότε ἐκεῖ τό πῦρ τῆς γεέννης, ἐάν βέβαια ἔχης τό στόμα σου ὅμοιο μέ τό στόμα τοῦ Χριστοῦ.

Θά διατάσσης τήν ἄβυσσο τοῦ πυρός καί θά λέγης: «Σιώπα φιμώσου» (Μάρκ. 4, 39), καί μέ πολλήν παρρησία θά ἀνέβης στοὺς οὐρανοὺς καί θά ἀπολαύσης τή βασιλεία, τήν ὁποία εἶθε νά ἐπιτύχουμε ὅλοι ἐμεῖς, μέ τήν Χάρη καί φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, στόν Ὅποῖον ἀνήκει, μαζί μέ τόν Πατέρα καί τό Ἅγιον Πνεῦμα, ἡ δόξα, ἡ δύναμη, ἡ τιμή, τώρα καί πάντοτε καί στοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου

Πηγή: xristianos.gr